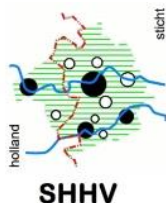

NIEUWSBRIEF

September 2020 nr. 8

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING
opgericht in 1957
gevestigd te Woerden
De SHHV heeft per 1 januari 2018 de Culturele ANBI-status verworven

Werkgebied: De (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld
Adres: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden / tel. 06-50 25 78 22 / mail@shhv.info / shhv.info
Bank: IBAN: NL42 RBRB 0943 3513 40 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden
KvK-nummer: 40.46.44.34
Sociale media: De SHHV is ook bereikbaar via Facebook en Twitter

Uit het bestuur

Van de voorzitter

SHHV en Covid-19

Het is eigenlijk onvermijdelijk dat ook de inleiding van deze Nieuwsbrief gaat over hoe wij als vereniging kunnen blijven functioneren, binnen een uiteenlopende verzameling van regelingen. Die worden deels bepaald door de landelijke overheid, door de veiligheidsregio en ook door de plaatselijke bestuurders. Maar het belangrijkste blijft natuurlijk ook het gezonde verstand. In deze Nieuwsbrief

leest u wat dat allemaal betekent voor de komende activiteiten.

Voor de resterende maanden van dit jaar staan vijf lezingen gepland. Ze worden allemaal uitgezonden via het **internet** (*live stream*). Per keer zult u enkele dagen voor de lezing via de mail de details toegezonden krijgen voor het thuis kunnen volgen van de lezing. We realiseren ons dat niet iedereen gemakkelijk toegang heeft tot internet en de bijbehorende techniek. Daarom is er een **beperkte mogelijkheid** om de lezing bij te wonen op **locatie**. Deze mogelijkheid staat alleen open voor leden, en dus niet voor introducees. Als u van deze mogelijkheid gebruik wilt maken, moet u zich van tevoren **aanmelden** (zie verder). Bij de lezing zelf moet u dan ruim op tijd aanwezig zijn. Aan de ingang wordt u gevraagd of u op dat moment te maken heeft met bepaalde klachten. In voorkomende gevallen kan op basis daarvan de toegang alsnog worden geweigerd. Binnen in de zaal bent u verplicht om direct naar een aangegeven zitplaats te gaan en daar te blijven. Bij aanvang en vertrek let u er uiteraard op dat u een afstand van minstens anderhalve meter bewaart tot andere personen.

Aanmeldprocedure

Aanmelden voor het op locatie bijwonen van een lezing kan als volgt. U stuurt een kort bericht naar ons mailadres mail@shhv.info. In het onderwerp zet u "Aanmelding lezing". In het bericht vermeldt u natuurlijk uw naam en verder uw woonadres en het telefoonnummer waarop u bereikbaar bent. Afmelden kan tot 24 uur voor aanvang van de lezing. Mocht het maximaal aantal beschikbare plaatsen inmiddels bezet zijn, dan krijgt u bericht dat uw aanmelding helaas niet kan worden geaccepteerd. **Alléén** leden die **géén internet** ter beschikking hebben kunnen zich telefonisch aanmelden bij de secretaris. Treft u het antwoordapparaat, spreek dan duidelijk uw naam én telefoonnummer in.

Kortere lezing en geen pauze

De ervaring leert dat het volgen van een lezing via internet best inspannend is. We hebben daarom de inleiders gevraagd om de lezing te beperken tot **één uur**. Een kleine uitloop kunnen we meestal wel faciliteren. De lezing wordt niet onderbroken met een pauze en ook niet met vragen.

NIEUWSBRIEF

September 2020 nr. 8

Vragen na afloop

Na afloop is er gelegenheid om vragen te stellen aan de spreker. Degenen die de lezing thuis volgen, krijgen de gelegenheid om via *Whatsapp* vragen te stellen. Het telefoonnummer dat u daarvoor kunt gebruiken wordt per lezing bekend gemaakt. In de zaal: gebruik bij voorkeur óók *Whatsapp*!

Beperkte faciliteiten

Voor de aanwezigen in de zaal geldt dat de beschikbare faciliteiten beperkt zijn. Soms kan wel koffie en thee worden gekocht. Soms zijn ook de toiletten wel beschikbaar. Let er bij de loop naar en van het toilet op dat u steeds de anderhalve meter maatregel in acht neemt.

Gebruik van aanmeldingsgegevens

Mocht er, ondanks alle voorzorgen, toch een *covid-19* uitbraak ontstaan vanuit een van onze lezingen, dan wordt de gegevens ter beschikking gesteld van de GGD ten behoeve van het contactonderzoek. Voor alle duidelijkheid: het bestuur, dan wel de vereniging, de spreker, de eigenaar of exploitant van de locatie, is **niet aansprakelijk** voor de eventuele gevolgen van het bijwonen van een lezing. We hopen natuurlijk wel dat met al onze extra inspanningen de kans op ongelukken zo klein mogelijk is.

Kwaliteit

We hebben als vereniging natuurlijk nog nooit op deze manier gefunctioneerd. Dit betekent, en dat zeggen we met nadruk vooraf, dat er door gebrek aan ervaring nog van alles mis kan gaan. Dat geldt voor bijvoorbeeld de *live stream*, het vragenstellen via *Whatsapp*, en fouten in de aanmeldingsprocedure. We doen ons uiterste best maar voor de aanloopproblemen vragen wij uw begrip!

Niek de Kort – SHHV voorzitter

Komende activiteiten

Lezing op 8 september 2020, 20.00 uur.

Memoria in Montfoort. De middeleeuwse dodengedachtenis in Montfoort en omstreken, belicht met Medieval Memoria Online (MeMO).

Corinne van Dijk MA en dr. Rolf de Weijert.

Locatie: RK Kerk Johannes de Doper, Pastoor Spaanplein 2, 3417 HP Montfoort

Maximaal aantal beschikbare plaatsen: **40**

Koffie, thee en dergelijke beschikbaar: **nee**. Toiletten beschikbaar: **nee**.

Live stream internet-adres:

kerkdienstgemist.nl/stations/1339-RK-Kerk-Geboorte-Johannes-de-Doper---Montfoort/events/event/15607640-202009082000

Inloop: van 19.30 uur tot 19.45 uur.

De coronacrisis van dit jaar laat weer eens duidelijk zien hoe de kwetsbaar en sterfelijk van de mens is. De overvolle ziekenhuizen en de 'lopende band' begrafenissen in Italië en Spanje, doen velen denken aan voorbije eeuwen waarin pestepidemieën Europa teisterden. Tijd om de mensen waardig te begraven en te gedenken is er dan vaak niet.

NIEUWSBRIEF

September 2020 nr. 8

Memorievoorstelling met leden van de familie De Rover, heren van Montfoort (14^e eeuw), Rijksmuseum, Amsterdam.

In de katholiek-christelijke middeleeuwen en vroegmoderne tijd speelt het gedenken van de doden (ook wel dodengedachtenis of *memoria* genoemd) een prominente rol in de samenleving. Ook als er geen epidemieën zijn. Het is iets wat de levenden en de doden dagelijks verbindt. Men is zich voortdurend bewust van de eigen sterfelijkheid (samengevat in de Latijnse spreuk *memento mori*) en vaak regelt men al bij leven zaken voor de eeuwigheid. Door het doen van goede werken en het begunstigen van religieuze instellingen worden anderen aangespoord om voor het zielenheil van de weldoeners te bidden. Zo proberen de weldoeners de tijd die men na de dood in het vagevuur moet doorbrengen te bekorten. De middeleeuwse memoria kennen veel verschijningsvormen en uitingen: van armenzorg en het stichten van religieuze instellingen, tot het bestellen van misvieringen en het laten vervaardigen van kunstvoorwerpen waardoor men herdacht kan worden. Sinds 2013 bestaat de database [Medieval Memoria Online \(MeMO\)](#), een project van de Universiteit Utrecht. Deze gratis toegankelijke database bevat beschrijvingen van meer dan vierduizend objecten en tekstbronnen uit heel Nederland. Ze spelen een essentiële rol binnen de middeleeuwse dodengedachtenis tot 1580. Hieronder bevinden zich talrijke grafzerken, grafmonumenten, schilderijen en beeldhouwwerken voor personen die een herdenking op prijs stellen. Ook zijn er vele archiefdocumenten en kroniektteksten waarin bijgehouden werd wie wanneer herdacht moest worden. Hoe kreeg de dodengedachtenis in **Montfoort en omstreken** gestalte? Welke middeleeuwse memoria-uitingen zijn er overgeleverd? En wat vertellen die ons over de middeleeuwse dodengedachtenis?

Corinne van Dijk MA studeerde Kunstgeschiedenis aan de Universiteit Utrecht. Ze is gespecialiseerd in Nederlands funerair erfgoed en religieuze kunst uit de 15^e en 16^e eeuw. Tussen 2013 en 2018 was ze als projectleider werkzaam bij het MeMO-project. In die functie hield ze zich onder meer bezig met het onderzoeken en beschrijven van grafzerken, grafmonumenten en geschilderde en beeldhouwde memorievoorstellingen. Op het moment is ze als onderzoeker betrokken bij een project over gedachtenispraktijken in laatmiddeleeuwse samenlevingen.

NIEUWSBRIEF

September 2020 nr. 8

dr. Rolf de Weijert studeerde Middeleeuwse Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. In 2015 promoveerde hij aan diezelfde universiteit op een onderzoek naar de dodengedachtenis in het Utrechtse kartuizerklooster Nieuwlicht. In 2008 zette hij samen met kunsthistorica dr. Truus van Bueren het MeMO-project op, waarvan hij tussen 2009 en 2013 een van de projectleiders was. Nadien werkte hij als universitair docent en als onderzoeker, onder meer aan een voortzetting van het MeMO-project. Momenteel doet hij onderzoek naar memoria-uitingen in de zogeheten adels-kronieken uit de late middeleeuwen.

Agenda SHHV - lezingen - Aanvang 20.00 uur tenzij anders vermeld.
Toegang gratis, aanmelden verplicht. Let op de meest recente berichtgeving.

Dinsdag 13 oktober 2020. *Niek de Kort – Woerdenaren naar de Oost: historisch verband tussen Woerden en de VOC.* Locatie: Stadsmuseum Woerden. **Let op:** extra lezing in verband met de *Maand van de Geschiedenis*. Deze lezing is uitsluitend te volgen via *live stream*. Aanmelden voor aanwezigheid in de zaal is niet mogelijk.

Dinsdag 27 oktober 2020. *Jan van Es – Woerden en 75 jaar bevrijding.* Verhalen, gebeurtenissen en beelden. Locatie: Maranathakerk, Woerden. De aanmelding voor deze lezing is nog niet geopend.

Woensdag 18 november 2020. Ds. Haitsmalezing. *Ds. Martin L. van Wijngaarden – Schitterende Getuigen.* Nederlandse lutheranen bezitten voor de viering van het avondmaal veelal oud en kostbaar gerei. De studie van onze spreker bestudeert de vormen en decoraties van dat avondmaalsgerei. De avondmaalsviering bij Nederlandse lutheranen is overigens gestoeld op de Duitse protestantse theologie. Locatie: Lutherse Kerk, Woerden. De aanmelding voor deze lezing is nog niet geopend.

Dinsdag 8 december 2020. *Ina Bertsch – Mariaverering – de vele gezichten van Maria.* Pas na het Concilie van Efese (431) krijgt Maria haar eigen plaats in de iconografie. Locatie: Maranathakerk, Woerden. **Let op:** deze lezing start om **20.30 uur**. De aanmelding voor deze lezing is nog niet geopend.

Boekentafel op de streekmarkt te Woerden – 5 september

Zoals gemeld zal er tijdens de lezingen voor de rest van dit jaar geen boekentafel aanwezig zijn. In plaats daarvan kunt u de boekentafel bezoeken op zaterdag 5 september. Wij verzorgen dan een stand gedurende de openingstijden van de streekmarkt op het Kerkplein te Woerden. Een mooie gelegenheid om elkaar – op gepaste afstand – weer even te ontmoeten. En natuurlijk ook om te snuffelen in het mooie aanbod. We hopen verder ook marktbezoekers iets te kunnen vertellen over het historisch cultureel erfgoed, en de aantrekkelijke kanten van het lidmaatschap van onze vereniging!

Deze Nieuwsbrief is namens het bestuur samengesteld, onder dank aan de vele informanten en tipgevers. **Suggesties voor de volgende Nieuwsbrief? Mail de informatie naar mail@shhv.info**